

Východiska politických teorií

Konzervatismus X anarchismus

Konzervatismus

- důraz na autoritu, tradici, odpovědnost vůči předkům a potomkům, vládu zákona, soukromé vlastnictví, obranu společenství (rodina, spolek, církev, obec, politický národ)
- důvěru v předsudky a zkušenosti získané generacemi před námi a svobodu spojenou se ctností a řádem.
- lidská povaha je nedokonalá, a tak je nedůvěřivý k různým zkušenostem neprověřeným **utopickým** plánům, které chtějí ustavit ráj na zemi. Konzervatismus požaduje omezení moci státu, který by neměl zasahovat do zděděných svobod a privilegií a svobod rozličných společenství, jako jsou regiony, spolky, církve či rodiny.

Konzervatismus

- Thomas Hobbes a Edmund Burke
- - kritika liberalismu pro velké zásahy státu
- - kritika anarchismu pro naprostou absenci státu
- Konzervatismus spoléhá na svobodu jednotlivce, ale pod státním aparátem, který drží společnost pohromadě a vyžaduje konzervativní hodnoty
- Občan se nemá na stát spoléhat, ale nutně mu podléhá
- Robert Nozick
- - stát jako noční hlídač

Anarchismus

- Jádrem anarchismu je doktrína, že společnost může a měla by být organizována bez donucovací autority státu
- Pro anarchismus je prioritou společnost, která nejen odstraní politickou nadvládu a ekonomické znesvobodňování, ale také bude založena na výchově všech lidí v silné, svobodné a zodpovědné jedince s důrazem na kulturu svobody, emancipace a různosti.

Anarchismus – základní rysy

- Antiinstitucionalismus
- Antiideologičnost
- Federalismus
- Antielitismus

Rozdělení anarchismu

- Anarchoindividualismus
- Josiah Warren
- - Společnost musí být reformována, aby chránila suverenitu a nedotknutelnost každého jedince. Musí se zbavit všech spojení osob a zájmů a všech dalších zřízení a dohod, které nikomu nenechají naprostou volnost v nakládání libovolným způsobem s časem a majetkem, a volnost v osobních činnostech a to naprosto bez vměšování ostatních a bez prosazování jejich zájmů.

Představitelé anarchismu

- Michail Bakunin
- Nejčastěji označován za prvního myslitele anarchismu
- William Goldwin
- Označován za prvního, kdo zformuloval požadavky anarchismu
- Petr Chelčický
 - – předchůdce křesťanského anarchismu → Lev Nikolajevič Tolstoj
- Pierre-Joseph Proudhon
 - - zástupce mutualismu

Rozdělení anarchismu

- Anarchosocialismus
- - Michail Bakunin
- - myšlenka přerozdělování pomocí kolektivního rozhodování na základě odvedé práce
- - dělí se na anarchokomunismus a anarchosyndikalismus

Rozdělení anarchismu

- Anarchokomunismus
- - Petr Kropotkin
- - V anarchistické společnosti by každý využíval společných zdrojů podle potřeby. Produktivní práce by byla organizována z nabídkové strany dobrovolnými organizacemi dělníků, a na poptávkové straně místními komunitami, jejichž úkolem by bylo identifikovat potřeby lidí žijících v jejich oblasti. Komunity by se spojovaly za účelem koordinace projektů překračujících jejich hranice, jako jsou silnice a železnice.

Rozdělení anarchismu

- Anarchosyndikalismus
- Georges Sorel
- - Za hlavní prostředek svého revolučního a hospodářského boje považují anarchosyndikalisté odborové svazy. Pomocí nezávislých, radikálních, až revolučních odborových skupin se snaží prosazovat své myšlenky samosprávy pomocí různých metod přímé akce (stávka, bojkot, sabotáž, demonstrace) bojují za své požadavky - od konkrétních problémů na pracovištích až po celospolečenské změny. Mezi tradiční představy o konečné porážce systému patří i myšlenka velkých generálních stávek, které by natolik ochromily aparát, že by se mohly syndikáty zmocnit výroby

Rozdělení anarchismu

- Mutualismus
- Pierre-Joseph Proudhon
- - mutualismus chce, aby se lidé sdružovali jen do té míry, do jaké to vyžadují požadavky výroby, lacinost zboží, potřeba spotřeby a zabezpečení samotných výrobců, tedy v těch případech, kdy se veřejnost nemůže spolehnout na soukromý průmysl... To, a ne systematizovaný názor... stranický duch nebo zbytečná sentimentalita, sjednocuje zainteresované lidi.

Rozdělení anarchismu

- Anarchoprimitivismus
 - - přechod k feudální a industriální společnosti je kořenem zla ve společnosti
 - - nutnost de-industrializace a návrat k „primitivnímu člověku“
- Anarchokapitalismus
 - - dnes nejdiskutovanější
 - - spojení anarchismu a laissez-faire
 - - svobodná individua a neviditelná ruka trhu

Anarchismus u nás

- Manifest anarchistů českých (1896, 1907)
- -Vidíme v kapitalistech celého světa cizopasníky, žijící a tyjící z práce a kultury lidstva. A proto pracujeme k vymanění lidu. U výchově uznáváme potřebu působiti k vzniku silných, nezlomných charakterů, k samostatnosti individuální, aby zamezili jsem tak možnost závislosti na autoritě, příčinou jejíž je duševní slabost potlačených. ...
- Svobodu vidíme jen, kde není autorit – v anarchii a máme za to, že národy ani jedinci v této nezanikají. Naopak zanikají dnes v uzákoněném útisku. Není nám tudíž ani kolektivismus aneb komunismus státní, který je cílem socialní demokracie, nijak východištěm svobody a jako zavrhuje akce směřující k jejich přivodění, tak zavrhuje tyto z přesvědčení, poněvadž namířeny jsou k potlačení a šetření vší svobody individua, kterou my